

POSTANOWIENIE

Dnia 11 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Ryszard Małecki

Sędziowie: SO Danuta Silska (spr.)

SO Anna Kulczewska – Garcia

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2014 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy o rozstrzygnięcie zbiegu egzekucji sądowej prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w P.D. S. (1)w sprawie o sygn. akt Km (...)oraz egzekucji administracyjnej prowadzonej przez Dyrektora Zakładu (...)Oddział w P.w oparciu o tytuły wykonawcze z dnia 9 marca 2011 r. nr Rb-(...)- Rb-(...)wystawione przez Zakład (...)Oddział w P.

przy udziale wierzyciela G. C. oraz dłużniczki A. F.

na skutek zażalenia Dyrektora (...) Oddział w P.na postanowienie Sądu Rejonowego w Pile z dnia 10 lipca 2013 r.

sygn. akt VII Co 1060/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

/-/ Danuta Silska/-/ Ryszard Małecki/-/ Anna Kulczewska – Garcia

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy wyznaczył Zakład (...)– Oddział w P.do łącznego prowadzenia egzekucji z rachunku bankowego dłużnika A. F.oraz dalszych czynności egzekucyjnych prowadzonych dotychczas przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w P.D. S. (1)w sprawie o sygn. akt Km (...)wszczętej z wniosku wierzyciela G. C.oraz przez Zakład (...)– Oddział w P.na podstawie tytułów wykonawczych objętych zawiadomieniami o zajęciu z dnia 9 marca 2011 r. nr Rb-(...)- Rb-(...)i postanowił o pozostawieniu w mocy dokonanych czynności egzekucyjnych. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że w niniejszej sprawie oba organy egzekucyjne przedstawiły akta prowadzonych przez siebie postępowań egzekucyjnych, na podstawie których Sąd ustalił, iż w obu postępowaniach zajęto ten sam rachunek bankowy dłużniczki A. F.w Banku (...) S.A.z siedzibą w W.– Oddział w S.. Po przeanalizowaniu ww. akt Sąd pierwszej instancji uznał, że zasadnym będzie przekazanie sprawy do dalszego prowadzenia egzekucji Zakładowi (...)– Oddział w P., na co wpływ miała wysokość egzekwowanych należności. Oba postępowania są bowiem zaawansowane w podobnym stopniu, jednakże suma należności egzekwowanych przez sądowy organ egzekucyjny (około 1.500 zł) jest niższa niż suma należności egzekwowanych przez administracyjny organ egzekucyjny (około 2.500 zł).

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł administracyjny organ egzekucyjny - Dyrektor Zakładu (...)Oddział w P., zaskarżając je w całości, domagając się jego zmiany i powierzenia dalszego prowadzenia egzekucji sądowemu organowi egzekucyjnemu, bądź uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu

do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu wskazał, że Dyrektor Oddziału (...) jest uprawniony do egzekucji z zastosowaniem określonych, ograniczonych przepisem środków egzekucyjnych w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i należności pochodnych od składek oraz nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczenia społecznego lub innych świadczeń wypłacanych przez ten oddział, które nie mogą być potrącane z bieżących świadczeń. Zdaniem skarżącego, ograniczenie zakresu przedmiotowego egzekucji wyłącza możliwość prowadzenia przez Dyrektora Oddziału (...) egzekucji z należności innych niż z tytułu składek lub nienależnie pobranych świadczeń na rzecz innych wierzycieli. Takie przeszkody nie wystąpią zaś w przypadku wyznaczenia organu sądowego, uprawnionego do egzekucji wszelkich należności pieniężnych, stwierdzonych tytułem wykonawczym. Natomiast w egzekucji administracyjnej takim organem jest odpowiednio jedynie Naczelnik (...).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne.

Zgodnie z art. 773 § 1 k.p.c. w przypadku zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej co do tej samej rzeczy lub prawa majątkowego, administracyjny organ egzekucyjny i komornik wstrzymują czynności egzekucyjne na wniosek wierzyciela, dłużnika lub z urzędu i przekazują akta egzekucji administracyjnej i egzekucji sądowej sądowi rejonowemu, w którego okręgu wszczęto egzekucję, w celu rozstrzygnięcia, który organ egzekucyjny - sądowy czy administracyjny - ma dalej prowadzić w trybie właściwym dla danego organu łącznie egzekucje z tej rzeczy lub prawa majątkowego, do którego nastąpił zbieg egzekucji. Sąd wydaje postanowienie w terminie 14 dni, biorąc pod uwagę stan każdego z postępowań egzekucyjnych, a jeżeli są one w równym stopniu zaawansowane, wysokość egzekwowanych należności i kolejność ich zaspokojenia, z zastrzeżeniem § 2, 2¹ i 2^{1a}. Równocześnie sąd postanawia, jakie już dokonane czynności egzekucyjne pozostają w mocy.

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu pierwszej instancji, iż dalsze łączne prowadzenie egzekucji z rachunku bankowego dłużniczki należało powierzyć Dyrektorowi (...) Oddział w P.. W postępowaniu prowadzonym przez administracyjny organ egzekucyjny do tej pory dokonano zajęcia rachunku bankowego, natomiast w postępowaniu prowadzonym przez Komornika Sądowego dokonano zajęcia rachunku bankowego oraz nadto zajęcia wynagrodzenia za pracę wierzyciela z tytułu zasiłku chorobowego. W żadnym z ww. postępowań nie wyegzekwowano jednak do tej pory żadnej kwoty. Zatem stopień zaawansowania tych postępowań Sąd Rejonowy słusznie ocenił jako podobny. Natomiast za powierzeniem łącznego prowadzenia egzekucji z rachunku bankowego dłużniczki Dyrektorowi (...) Oddział w P. przemawiał fakt, iż suma należności egzekwowanych przez organ administracyjny jest wyższa od należności egzekwowanych przez Komornika Sądowego. Nadto zarówno zgodnie z art. 1025 § 1 pkt 7 i 9 k.p.c. jak i art. 115 § 1 pkt 4 i 6 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1015) egzekwowane przez administracyjny organ egzekucyjny należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne korzystają z pierwszeństwa zaspokojenia przed należnością wynikającą z tytułu wykonawczego, na podstawie którego wszczęto egzekucję sądową. Wskazać bowiem należy, że w kategorii siódmej (art. 1025 k.p.c.) zaspokajane są zobowiązania podatkowe w rozumieniu art. 2 o.p. oraz składki na ubezpieczenie społeczne - z mocy art. 23 ust. 1 u.s.u.s. (tak np: Zbigniew Woźniak, Komentarz do art. 1025 Kodeksu postępowania cywilnego, 2012 r. Lex el.).

W zażaleniu administracyjny organ egzekucyjny nie zakwestionował ustaleń Sądu Rejonowego w powyższym zakresie, stwierdzając jednak, że możliwość dalszego prowadzenia przez skarżącego egzekucji z rachunku bankowego wyłącza ograniczony zakres przedmiotowy egzekucji, jaką może prowadzić Dyrektor Oddziału (...). W tej kwestii wskazać należy, że zgodnie z art. 19 § 4 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, Dyrektor Oddziału (...) jest organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania egzekucji z wynagrodzenia za pracę, ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, z renty socjalnej, z wierzyciela pieniężnych oraz z rachunków bankowych, w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i należności pochodnych od składek oraz nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczenia społecznego lub innych świadczeń wypłacanych przez ten oddział, które nie mogą być potrącane z bieżących świadczeń. Wprawdzie

z powyższego przepisu wynika ograniczony zakres należności, które egzekwować może Dyrektor Oddziału (...), jednakże przepis ten nie znajduje zastosowania w przypadku powierzenia Dyrektorowi Oddziału (...)dalszego łącznego prowadzenia egzekucji przez Sąd po rozstrzygnięciu zbiegu egzekucji administracyjnej z sądową. W takiej bowiem sytuacji Dyrektor Oddziału(...)jest obowiązany do prowadzenia egzekucji innych należności niż składki na ubezpieczenie społeczne, należności pochodne, nienależnie pobrane świadczenia i inne należności wypłacane przez (...). Wskazać należy, że art. 773 § 1 k.p.c. zawiera samodzielne przesłanki, będące wystarczającą podstawą do rozstrzygnięcia o zbiegu egzekucji administracyjnej i egzekucji sądowej, w oderwaniu od uregulowań określających kompetencje każdego z organów egzekucyjnych. Powyższy przepis nie zawiera unormowania, które mogłoby a priori wykluczyć dopuszczalność powierzenia łącznego prowadzenia egzekucji któremukolwiek spośród organów egzekucji administracyjnej, w szczególności ze względu na ich status, właściwości, a zwłaszcza ustawowo określony zakres uprawnień w sferze prowadzenia postępowania egzekucyjnego. Art. 773 § 1 k.p.c. jest podstawą prawną do każdorazowego rozstrzygnięcia, w razie zbiegu obu odmiennych rodzajów egzekucji, o dalszym prowadzeniu tych egzekucji albo przez komornika, albo przez organ egzekucji administracyjnej, w tym oczywiście przez organ o wyspecjalizowanym charakterze, jakim jest dyrektor oddziału (...), skoro bez wątplenia jest on organem egzekucji administracyjnej (art. 19 § 4 u.p.e.a.) i prowadził jedną z pozostających w zbiegu egzekucję. O rozstrzygnięciu sądu powierzającego dalsze prowadzenie obu zbiegających się egzekucji któremukolwiek z obu dotychczas prowadzących je organów powinny zatem decydować tylko ustawowe przesłanki określone w art. 773 § 1 zdanie drugie k.p.c., a nie inne pozaustawowe argumenty. W szczególności, za okoliczność istotną dla rozstrzygnięcia przez sąd o przedmiotowym zbiegu, nie można uznać faktu, że dyrektor oddziału (...), działając w charakterze organu egzekucyjnego, nie może stosować wszystkich środków egzekucyjnych do stosowania których uprawniony jest komornik, a nawet wszystkich środków egzekucyjnych, przewidzianych w przepisach ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji jako stojących do dyspozycji innych administracyjnych organów egzekucyjnych. Zważyć należy, że sądowe rozstrzygnięcie zbiegu egzekucji dokonywane na podstawie art. 773 § 1 k.p.c. dotyczy wyłącznie sytuacji, w której obie egzekucje prowadzone są przeciwko temu samemu dłużnikowi i skierowane są do tego samego przedmiotu. W niniejszej sprawie obie egzekucje skierowane są do rachunku bankowego, a zatem dotyczą egzekucji świadczeń pieniężnych, co przesądza możliwość prowadzenia ich tym samym sposobem. Wyodrębnienie sposobów egzekucji świadczeń pieniężnych następuje ze względu na przedmiot (rodzaj mienia), do którego egzekucja zostaje skierowana. W tej sytuacji dyrektor oddziału (...)uprawniony jest do prowadzenia łącznie obu egzekucji sposobem mieszczącym się ramach jego uprawnień. Wobec powyższego stwierdzić należy, że w razie zbiegu egzekucji sądowej z egzekucją administracyjną, prowadzoną przez dyrektora oddziału Zakładu (...)jako organ egzekucyjny, sąd rejonowy, po stwierdzeniu spełnienia przesłanek określonych w art. 773 § 1 zdanie drugie k.p.c., może orzec o dalszym prowadzeniu łącznie obu egzekucji przez ten organ egzekucyjny w trybie dla niego właściwym (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 25 października 2006 r., III CZP 62/06, OSNC 2007/6/87).

Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postanowił jak w sentencji.

/-/ Danuta Silska/-/ Ryszard Małecki/-/ Anna Kulczewska – Garcia